

11/3/article-p439_006.xml?srsId=AfmBOoq1CegQ1-

WvA3sNfTHVPCtFL3u9ZA5EJwgZTIA2kucz5YWUGXK&utm_

7. NATO 2022 STRATEGIC CONCEPT. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept.pdf?utm_

8. Russia: Current affairs and analysis. URL: https://www.chathamhouse.org/regions/russia-and-eurasia/russia?utm_

9. The Russia-Ukraine War: Insights from RAND When Russia launched an unprovoked invasion of Ukraine in February 2022, it set off the largest armed conflict in Europe since World War II. URL: https://www.rand.org/topics/featured/russia-ukraine.html?utm_

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-613-3-27>

FUNCTIONS OF THE HR MANAGEMENT UNDER MARTIAL LAW

ДОДАТКОВІ ФУНКЦІЇ СЛУЖБИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Tupis A. I.

*Postgraduate student at the Department
of Public Management
and Administration
National Forestry University of Ukraine
Lviv, Ukraine*

Тупіс А. І.

*аспірант кафедри публічного
управління та адміністрування
Національний лісотехнічний
університет України
м. Львів, Україна*

В умовах дії воєнного стану ефективно управління персоналом в органах місцевого самоврядування є надзвичайно важливим для належного функціонування територіальних громад.

Дослідники наголошують, що ефективність та вираженість кадрової політики в публічному управлінні залежить від таких ключових чинників, як професійність і компетентність кадрів, об'єктивність і неприбутковість при відборі та просуванні кадрів, застосування принципів меритократії, диверсифікації та інклюзивності, прозорість та відкритість відбору, просування та оцінки кадрів [1].

На сьогодні органи влади опинились в умовах, коли політичні події вплинули не лише на ефективність роботи публічних службовців, їхню мотивацію до праці та психологічний стан, а також на умови праці та обсяг функціональних обов'язків. Перед управлінським персоналом

постали виклики, для вирішення яких потрібне застосування різних підходів і ухвалення складних рішень [2].

Воєнний стан призвів до зростання навантаження на публічних службовців: з'явилися нові завдання, пов'язані з підтримкою мешканців, внутрішньо переміщених осіб, забезпеченням життєдіяльності територіальних громад, документуванням наслідків війни тощо.

Актуальною проблемою кадрового менеджменту в умовах повномасштабного вторгнення РФ на територію України стало збільшення обсягу роботи у зв'язку із покладенням додаткових функцій і зміною функціональних обов'язків. Якщо до початку воєнних дій в Україні основні завдання служб управління персоналом в органах місцевого самоврядування зводилися до підбору персоналу, ведення документації, обліку робочого часу, організації підвищення кваліфікації для посадових осіб місцевого самоврядування тощо, то в теперішніх умовах на них покладено нові обов'язки, прямо пов'язані з військовим обліком працівників. Ці обов'язки передбачають персональний та / або персонально-первинний військовий облік призовників, військовозобов'язаних та резервістів, оформлення бронювання, оновлення цих даних (придатність, відстрочки, зміни в статусі), співпраця з органами територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, а також забезпечення виконання інших правил військового обліку згідно з чинним законодавством.

Ведення військового обліку в органах місцевого самоврядування регламентується Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу» [3], нормативно-правовими актами Міністерства оборони України.

Механізм організації та ведення військового обліку працівників і військовозобов'язаних виконавчими органами сільських, селищних, міських рад та виконавчими апаратами районних, обласних рад визначено Порядком організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1487 (зі змінами) [4].

Відповідно до пункту 8 цього порядку обов'язки з ведення військового обліку в органах місцевого самоврядування покладаються на працівників служби персоналу, служби управління персоналом [4].

Для належного функціонування системи військового обліку, згідно з пунктом 9 цього Порядку, визначається кількість осіб, відповідальних за ведення військового обліку, з урахуванням таких норм:

- від 501 до 1000 призовників, військовозобов'язаних та резервістів – одна особа;

– від 1001 до 2000 призовників, військовозобов'язаних та резервістів – дві особи, а на кожні наступні 1000 призовників, військовозобов'язаних та резервістів – по одній особі додатково [4].

В органах місцевого самоврядування за наявності на військовому обліку менше як 500 призовників і військовозобов'язаних додаткові обов'язки щодо ведення військового обліку покладають на посадову особу служби персоналу або служби управління персоналом виконавчого апарату відповідної місцевої ради.

Ведення військового обліку в сучасних умовах є однією з найскладніших ділянок роботи служби управління персоналом органів місцевого самоврядування.

По-перше, ведення військового обліку вимагає більше часу, зусиль і відповідних знань. Адже виникає потреба в ретельному веденні документації, оформленні звітності, постійному оновленні даних та контролі за змінами чинного законодавства, додаткових перевірок. Ведення персонально-первинного військового обліку потребує скрупульозності й уважності в оформленні документації. Помилки в цій ділянці роботи працівників кадрових служб можуть призвести до штрафів для органу місцевого самоврядування та особистої відповідальності кадрового працівника.

По-друге, додаткові функції, покладені на працівників служби персоналу, вимагають відповідної правової підготовки. Постійні зміни в законодавстві, пов'язані з мобілізацією та військовим обліком, спонукають посадових осіб, відповідальних за ведення військового обліку, додатково навчатись, брати участь у семінарах, консультуватись із юристами, а це потребує відповідного часового та людського ресурсу.

Також труднощі виникають у зв'язку з необхідністю оцифрування процесів та постійного оновлення даних. Через відсутність єдиної електронної бази паперовий облік ведеться паралельно з внутрішніми таблицями / Excel-файлами; відомості щодо військового обліку потрібно дублювати в різних формах для органу місцевого самоврядування і для територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки. У результаті посадові особи, відповідальні за ведення військового обліку, працюють в умовах постійного інформаційного навантаження та дедлайнів.

Додаткові функції, покладені на управління служби персоналом в сучасних умовах, підвищують рівень психологічного навантаження на посадових осіб, відповідальних за ведення військового обліку, призводять до стресових ситуацій, конфліктів, зокрема під час повідомлення про вручення повісток. Ризик витоку персональних даних, які працівники кадрової служби вимушені збирати та зберігати, також негативно впливає на їхній емоційний стан.

Таким чином, ведення військового обліку є однією з ключових і найбільш проблемних сфер кадрового менеджменту в умовах війни, оскільки значно збільшило навантаження, потребує спеціальних знань і створює додаткові ризики для органів місцевого самоврядування та працівників служби управління персоналом.

Література:

1. Калініченко Л.Л., Літвінова А.М., Науменко А.В. Стратегії оптимізації кадрової політики у публічному управлінні. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 85. С.111-124. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2024_85_16 (дата звернення: 26.08.2025).
2. Коцур А., Островерхов В., Бортник О. Особливості діяльності з управління персоналом в умовах війни. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2023. Вип. 27. С. 58–64. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48574> (дата звернення: 12.09.2025).
3. Про військовий облік і військову службу : Закон України від 25 березня 1992 р. № 2232-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text> (дата звернення: 30.08.2025).
4. Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1487 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1487-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 26.08.2025).